

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 3. LUTEGO 1943r.

/ P o p o ł u d n i o w y ./

I.

Dotyczące Polski.

RADIO AMBASADY R.P. w ZSRR po polsku 4.II.godz.17.50.

Pogadanka pt: Jak obchodzili Polacy święto niepodległości w Warszawie w roku 1941.?

Reportaż na temat szkolnictwa polskiego w Teheranie.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku 4.II.godz.15.10.

Pierwszym zadaniem masowego i solidarnego oporu zbrojnego jest systematyczne niszczenie sieci kolejowej i sprzętu. Wrogowi zada to bolesne ciosy ze względu na łączność Niemiec z frontem oraz na ruch robotników wywożonych na prace przymusowe do Niemiec.

Sytuacja wyraźnie się pogarsza dla okupantów. Najlepszym wskaźnikiem tej tendencji są wahania kursu papierowego dolara na czarnej giełdzie warszawskiej./następuje wiadomość podana w komunikacie z dn. 4.II./

Coraz więcej miejsca i uwagi poświęca nasza prasa podziemna rozwojowi wypadków na wschodzie i intensywności ataku armii czerwonej. Pismo Rzeczpospolitej Polska umieściła w połowie stycznia artykuł, w którym podkreśla się rozmach tempo i osiągnięcia ofensywy sowieckiej, jak również fakt, iż po stronie niemieckiej daje się zauważyć brak zapasów, niedostatek dostaw oraz upadek morale. Wszystkie te zaobserwowane fakty są zupełnie słuszne; pismo jednakowoż nie wydaje się rozumieć wszystkich czynników, które się złożyły na uzyskanie tak potężnych sukcesów armii czerwonej. Odpowiedź na to pytanie odczytać możemy w V.B. w którym ekspert wojskowy płk.../niesłyszane/ zaznacza, iż w ciągu wojny armia czerwona nabrała wielu cennych doświadczeń i, dowodzona przez utalentowanych oficerów na wszystkich szczeblach daje się porównać pod tym względem z armią niemiecką. Niezależnie od tego artykuł stwierdza, że Rosjanie zdołali przystosować produkcję wojenną swego przemysłu do potrzeb armii. Możemy do tego jeszcze z naszej strony dodać: armia czerwona odznacza się wspaniałym duchem i nadzieją zwycięstwa, gdyż zdaje sobie sprawę z tego, iż broni ojczyzny oraz świętej sprawy wolności całego świata. Ostatnie wydarzenia na froncie wschodnim dowodzą niezbicie, że armia czerwona wyposażona jest w najbardziej nowoczesny sprzęt i ma pierwszorzędne warunki techniczne - jest zatem najlepszą armią świata.

Godz. 21.05. - Satrapa niemiecki Greiser w ostatniej swojej mowie znów dał wyraz głębokiej nienawiści w stosunku do Polaków, w szczególności do Ślązaków tzw. trzeciej kategorii. Po pewnym okresie starania się o względy ludności śląskiej, Greiser doszedł widać do przekonania, że taka polityka nie prowadzi do niczego i usiłuje narzucić Ślązakom swą wolę odgrajając się w sposób iście pruski. Coż mogą te pogroźki oznaczać? Niewątpliwie, że w stosunku do Polaków Niemcy stosować będą te same środki, które wypróbowali już na Żydach. Mieszkańcy Katowic, Zagłębia Dąbrowskiego, robotnicy kopalni ciężkiego przemysłu wiedzą dokładnie jak straszny był los Żydów w Gen.Gub. Nie ludzili się nigdy co do różności metod niemieckich wobec Polaków na ziemiach przyłączonych do Rzeszy. W Gen.Gub. również rozpoczęto akcję od pogromów żydowskich i mordów, aby później metody te przenieść na ludność polską. Wiedzą coś o tym setki tysięcy rodaków z lubelszczyzny, radomskiego, wiedzą również rodacy w Warszawie, którzy byli świadkami bezwzględnie i brutalnie prowadzonych walk ulicznych. Greiser i Foerster mają bez wątpienia te same zamiary i te same plany co Frank, ponieważ zamiary te i pla-

ny są częścią niemieckiego programu dążącego do wyniszczenia w szystkiego co polskie. Na jednakowe groźby, jednakowa będzie odpowiedź: tak jak w Gen. Gub. tak i na Śląsku, poznańskim i na Pomorzu ludność polska odpowie masową walką, solidarnością całego patriotycznego społeczeństwa, gdyż tylko taka jednolite prowadzona walka może położyć kres Frankom, Greiserom i innym psubratom. Rodacy, koncentrujcie swe wysiłki i organizujcie walkę przede wszystkim w środkach, na których Niemcom szczególnie zależy: w hutach, kopalniach, w całym ciężkim przemyśle, gdzie gnębić można Niemców zarówno sabotażem, jak i strajkiem, z bronią w ręku lub bez. Należy raz na zawsze przeszkodzić im w używaniu naszego ciężkiego przemysłu jako narzędzia zwróconego przeciwko naszym sprzymierzeńcom.

Na wszystkich terenach włączonych do Rzeszy zarządzono mobilizację kobiet; mobilizacja ta obejmuje setki tysięcy kobiet i dziewcząt polskich. Pamiętajcie, iż jest to akt zupełnie bezprawny. Nie miejcie więc skrupułów, aby mobilizację tę utrudniać, sabotować i uchylać się od niej. Mężczyźni narównie z kobietami powinni wystąpić energicznie przeciwko tej brance kobiet polskich. Niemcy twierdzą, że branka przeprowadzana jest celem odciążenia mężczyzn w pracy. Każdy Polak w Gen. Gub. mógłby powiedzieć swym braciom z ziem włączonych do Rzeszy jak sobie wyobrażają Niemcy "pracę" kobiet polskich.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

MOSKWA po polsku 4.II.godz.23.15.

Gigantyczne rozmiary klęski niemieckiej pod Stalingradem wpływają bardzo silnie na morale żołnierzy niemieckich na innych odcinkach frontu. Świadczą o tym najlepiej zeznania jeńców wziętych do niewoli na froncie woroneżskim. Jeden z oficerów niemieckich wzięty do niewoli na tym odcinku powiada, iż w jego oddziale po ostatnich mowach przywódców narodo- socjalistycznych panował nastrój, który podobny był jedynie do nastroju w wojsku na froncie francuskim w 1918r.

5.II.godz.00.1.00. Rekapitulacja wszystkich mów hitlerowskich dotyczących Stalingradu oraz głosów prasy niemieckiej na ten temat;

RABAT po francusku 4.II.godz.23.30.

Z Moskwy donoszą, że ani radio, ani prasa sowiecka nie zaopatrzyła wiadomości o rozmowie Churchilla z prez. Ineunu jakimikolwiek komentarzami.

Cytując głosy prasy tureckiej stwierdza się, że Turcja zawsze była wierna swoim aliantom. W Ankarze dała się stwierdzić bardzo żywa działalność dyplomatyczna, szczególnie wśród dyplomatów alianckich.

Godz.00.30.- Omawiając rozmowy brytyjsko -tureckie prasa fińska przyznała, iż w oświadczeniach rządu tureckiego nie było już ani jednej wzmianki o tureckich chęciach pozostania w neutralności. Wzmianki takie dotychczas były wprost stereotypowe, przy omawianiu w szelkich spraw związanych z układami Turcji z 1939r.

Jak donoszą z Ankary prasa bułgarska ustosunkowała się do wydarzeń w Adana z pełnym spokojem, podtrzymując twierdzenie, że Turcja pozostanie neutralna. Nie brak jednakże i głosów nawołujących do zdwojenia bzużności, gdyż Bułgaria nie może sobie pozwolić na to, by się dać zaskoczyć przez niespodziewany rozwój wypadków.

"RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku 4.II.godz.15.10.

Omawiając spotkanie Churchilla z Ineunu, zaznaczono, że spotkanie to jest faktem przełomowym i że w nastrojach tureckich zaszła obecnie silna zmiana. Uczucia antyniemieckie dość mocne już w ostatnim czasie doznały pogłębienia. Turcja widocznie nabrała przekonania po ustawicznych klęskach niemieckich, że katastrofa Niemiec jest nieunikniona i dlatego pragnie zacieśnić węzły przyjaźni ze sprzymierzonymi. Spotkanie to oznacza równocześnie dla dyplomacji niemieckiej wyraźną klęskę.

VICHY po francusku 4.II.godz.12.45.

Głos radia moskiewskiego staje się coraz groźniejszy. Nietylko w sprawach osiągnięć wojennych, ale również i w związku ze wszystkimi aktualnymi kwestjami politycznymi Rosja sowiecka wypowiada się w sposób coraz bardziej zdecydowany. Tak np. nie kryje się ze swymi zamiarami wobec Węgier, pod których adresem kieruje bardzo wyraźne pogroźki. Gazeta Pester Lloyd w Budapeszcie zajmuje się tą sprawą i dochodzi do wniosku, że Węgry nie dadzą się zastraszyć przez propagandę wroga.

III.

O g ó l n e.

RZYM po angielsku 4.II.godz.23.00.

Jalczyn opublikował artykuł, w którym twierdzi, że rozmowy Churchilla z mężami stanu tureckimi konieczne były już ze względu na to, iż von Papen wywierał na Turcję coraz silniejszy nacisk, a ostatnio złożył był Turkom ofertę oddania im Palestyny i Syrii w razie przystąpienia Turcji do wojny. Speaker rozgłosił włoskiej stwierdza, iż w całym tym artykule Jalczyna niema ani ziarnka prawdy. Osi nie zależy bynajmniej na udziale Turcji w tej wojnie. Zależec może na tym jedynie sprzymierzonym i prawdopodobniejsze niż twierdzenie Jalczyna, byłoby obiecanie Turcji wpływów na Bliskim Wschodzie przez Anglię, tym bardziej, że kosztowałoby to nie tyle Anglię, ile imperium francuskie.

IV.

Z ostatniej chwili.

ALGIER po francusku 5.II.godz.12.15.

Neutralni obserwatorzy podkreślają coraz większą ilość objawów zmęczenia Finlandii prowadzoną wojną. W kołach amerykańskich naogół dobrze poinformowanych utrzymują się uporczywie pogłoski, że Finlandia wszczęła nowe kroki zmierzające ku zawarciu odrębnego pokoju z Rosją.

MOSKWA po angielsku 5.II.godz.13.10.

Prezes N.R. sowieckiej Republiki Łotewskiej Kirsenstein wygłosił dziś przemówienie, w którym podkreślił bohaterskie zmaganie się narodu łotewskiego z okupantami. Naród łotewski żywi nadzieje, iż wóczas życie sowieckiej Łotwy potoczy się znów normalnym trybem. Społeczeństwo łotewskie znajduje się pod głębokim wrażeniem zwycięstw oręza sowieckiego, a szczególnie pod wrażeniem wypadu sowieckiego z Leningradu, który przybliżył front do granic Łotwy.

BERLIN po niemiecku 5.II.godz.12.55.

DNB donosi, że w ciągu ostatniej fazy walk 6-tej armii pod Stalingradem lotnictwu niemieckiemu udało się wyewakuować 47.000 rannych i chorych, do szpitali i lazaretów zafrontowych. Niemieckie samoloty transportowe walczyć musiały przytym z niezwykle silną zaporą myśliwców i artylerii sowieckiej.

Fiński minister dla spraw społecznych Fagerholm przybył wczoraj do Sztokholmu, gdzie ma wziąć udział w uroczystości zorganizowanej przez związek przyjaźni szwedzko-fińskiej. Z okazji tej uroczystości wygłosić ma on przemówienie na temat "droga Finlandii do jedności".

Z Kopenhagi donoszą, że sytuacja aprowizacyjna Finlandii jest wg. słów ministra aprowizacji Ramsay'a bez porównania lepsza obecnie niż zeszłej zimy. Naród fiński zapomniiał oczywiście co to jest luksus, lecz nie omerpi już tej nędzy z jaką rząd fiński walczyć musiał w zeszłym roku.

RABAT po francusku 5.II.godz.13.30.

Po Mussolinim, który obiecał czarnym koszulom, iż Libia została odebrana, opublikował Ansaldo w Topolo di Roma artykuł, w którym wyraża przekonanie, iż Stalingrad zostanie Rosjanom w krótkim czasie odebrany.

